

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดขอนแก่น มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 5.1.1 เพื่อศึกษาลักษณะการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอน
- 5.1.2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอน
- 5.1.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอน

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดขอนแก่นที่ได้จากการสุ่มหลายชั้นตอนจำนวน 387 คน

5.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออก
เป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับลักษณะการ
รับรู้ข่าวสารทางการเมือง ทั้งสองตอนนี้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ ในตอนที่ 2 คำถาม
บางข้อจะเปิดโอกาสให้แสดงความเห็นได้ ส่วนตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับความรู้ข่าวสารทาง
การเมือง ให้เลือกตอบแบบถูกหรือผิด ประกอบด้วยคำถามที่เป็นข่าวสารการเมืองในประเทศ
จำนวน 21 ข้อ ข่าวการเมืองต่างประเทศ จำนวน 9 ข้อ รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ

5.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความอนุเคราะห์ผ่านหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ โดยทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามที่ส่งกลับคืนเอาไว้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงรวบรวมมาวิเคราะห์ต่อไป การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวอยู่ระหว่างวันที่ 1-31 ตุลาคม 2540

5.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในแต่ละส่วน ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้คือ ข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ข่าวสารทางการเมือง นำมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละโดยวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ (Statistical Package Social Science / Personal Computer Plus) สำหรับข้อมูลส่วนที่ 3 ความรู้ข่าวสารทางการเมือง นำผลการวิเคราะห์มาแบ่งระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ แล้วนำไปวิเคราะห์หาความแตกต่างกับตัวแปรจากข้อมูลเบื้องต้น ด้วยการทดสอบด้วยค่าสถิติไคสแควร์ (Chi-Square)

5.2.5 สมมติฐานการวิจัย

เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ที่อยู่อาศัย และรายวิชาที่สอน มีผลต่อการกำหนดความแตกต่างของระดับความรู้ข่าวสารทางการเมือง

5.3 สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยปรากฏผลการศึกษาดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง กล่าวคือเป็นเพศชายร้อยละ 52.55 เพศหญิงร้อยละ 47.45 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-45 ปี รองลงมาอยู่ในกลุ่มอายุสูงกว่า 45 ปี และกลุ่มอายุต่ำกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 73.87, 20.12 และ 6.01 ตามลำดับ ส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.99 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.58 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001-14,000 บาท ในจำนวนที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.45 ครูผู้สอนมีที่อยู่อาศัยในวัยเด็กและปัจจุบันอยู่ในเขตชนบท และส่วนใหญ่สอนรายวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

5.3.2 ลักษณะการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

ครูผู้สอนติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทางหนังสือพิมพ์และวิทยุ ส่วนใหญ่มีการติดตามข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เป็นประจำทุกวัน ครูผู้สอนรู้จักนักการเมืองในระดับท้องถิ่นผ่านทางสื่อมวลชน ผ่านการสนทนากับบุคคลอื่น และผ่านทางเอกสารป้ายประกาศตามลำดับ ครูผู้สอนเห็นว่ามีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องติดตามรับรู้ข่าวสารทางการเมืองทุกระดับ และมีความรู้สึกรู้สึกต่อการเมืองว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของทุกคน ในขณะที่เดียวกันก็เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องของการแบ่งผลประโยชน์ระหว่างนักการเมือง การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองช่วยให้ครูผู้สอนรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์และเข้าใจสถานการณ์ทางการเมือง

5.3.3 ความรู้ข่าวสารทางการเมือง

ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลางมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.96 รองลงมาคือมีความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 20.12 และมีความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 15.92

5.3.4 ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรู้ข่าวสารทางการเมือง

ผู้วิจัยกำหนดตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ ที่อยู่อาศัยในวัยเด็ก ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน และรายวิชาที่สอน ผลการศึกษาปรากฏว่าไม่พบตัวแปรใดที่มีผลต่อการกำหนดความแตกต่างของระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอน กล่าวคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา รายได้ ที่อยู่อาศัยในวัยเด็ก ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน และรายวิชาที่สอน ไม่มีผลต่อระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นแต่อย่างใด

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา ผู้วิจัยมีแนวคิดและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจจึงมีข้อจำกัดในเรื่องข้อมูล กล่าวคือ ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างซึ่งอาจจะขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง สำหรับผลการทดสอบความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอนที่ปรากฏ อาจจะไม่ใช่ผลสรุปของระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยสิ้นเชิง ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นโดยพิจารณาการกระจายของคะแนนที่ได้จากตัวอย่างที่ศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้ระดับความรู้ข่าวสารก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ อย่างไรก็ตามผลการศึกษานี้สามารถอ้างอิงได้ในกลุ่มครู ผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
- 2) การทดสอบข่าวสารความรู้ข่าวสารทางการเมืองโดยให้เลือกตอบแบบถูกผิด เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระดับความรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า มีข้อจำกัดเรื่องประสิทธิภาพในการจำแนกความแตกต่างของระดับความรู้ ซึ่งอาจส่งผลให้การศึกษาครั้งนี้ไม่พบตัวแปรใดเลยที่มีผลต่อการกำหนดระดับความรู้ข่าวสารทางการเมือง ดังนั้นการศึกษาในลักษณะนี้จึงควรเลือกใช้แบบทดสอบแบบเติมคำ หรือตัวเลือกแบบปรนัยที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง
- 3) การกำหนดประเด็นคำถามในเรื่องความรู้ข่าวสารตามสถานการณ์ ควรเลือกเหตุการณ์ที่เป็นข้อเท็จจริง ทั้งนี้ควรเลี่ยงเนื้อหาที่เป็นข้อมูลใหม่ ๆ หรือข้อมูลที่จะจะมีการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาอันใกล้มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม เพราะจะมีผลต่อการตอบคำถามและการวิเคราะห์ระดับความรู้ข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง
- 4) ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวมมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง ซึ่งควรจะมีการพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นต่อไป และเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่ครูควรจะได้มีการเผยแพร่ข่าวสารความรู้ความจริงทางการเมือง การปกครองที่ครูมีอยู่ให้กระจายไปสู่บุคคลอื่น ๆ ให้ได้รับทราบ เป็นที่น่าศึกษาว่าประชาชนในจังหวัดขอนแก่นจะมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับใด โดยทางรัฐบาลควรได้พิจารณาถึงเรื่องนี้ เพราะการที่จะก้าวสู่การพัฒนาประชาธิปไตยนั้นหลายฝ่ายต่างมองมาที่ประชาชน เพราะฉะนั้นการกระจายข่าวสารและการเผยแพร่ความรู้ต้องดำเนินไปให้เห็นผลได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาธิปไตยควรใช้สื่อมวลชนเป็นสื่อกลางในการรณรงค์ส่งเสริมประชาธิปไตยให้เพิ่มให้เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะโทรทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพล

ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง' การศึกษาครั้งนี้และงานวิจัยอื่น ๆ ต่างพบว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่คนส่วนใหญ่ใช้ติดตามข่าวสารทางการเมืองมากกว่าสื่ออื่น ๆ

5) ในอนาคตประเทศไทยจะประกอบด้วยคนที่มีความเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นเพียงใด ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ดังนั้นผู้ที่เป็นครูต้องมึคุณลักษณะของการเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการเมือง โดยจะต้องชี้แนะสังคมว่า นักการเมืองแต่ละคนเป็นอย่างไร นอกจากนี้การที่ครูมีบุคลิกภาพและจิตใจที่เป็นประชาธิปไตย จะเป็นองค์ประกอบส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดการสร้างสรรค์ประชาธิปไตยในอนาคต

6) ควรมีหน่วยงานที่จัดทำหลักสูตรการเรียนรู้การเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยเฉพาะ ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานการสร้างความเป็นประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับเริ่มต้น ต่อไปจะเป็นสังคมที่ประกอบด้วยประชาชนที่มีความรอบรู้ มีความสนใจต่อการเมือง การปกครองของตน ในที่สุดปัญหาอุปสรรคเรื่องความรู้ของประชาชนจะไม่ได้นำมากล่าวอ้างอีกต่อไป

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาองค์ประกอบหรือปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง และระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอนหรือบุคคลอื่น
- 2) ควรศึกษาระดับของการรับรู้ข่าวสารกับระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองของครูผู้สอนหรือบุคคลทั่วไปเพื่อเปรียบเทียบว่าระดับการรับรู้จะมีผลต่อการกำหนดระดับความรู้ข่าวสารทางการเมืองหรือไม่
- 3) ควรศึกษาการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชน หรือบุคคลในกลุ่มอาชีพอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบระดับความรู้ความเข้าใจเพื่อเปรียบเทียบในหลาย ๆ กลุ่มว่าประชาธิปไตยของไทยในขณะนี้ได้พัฒนาไปในระดับใดแล้ว
- 4) ควรศึกษาเรื่องความสนใจ ปัญหาความต้องการของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะทำให้ทราบและช่วยสะท้อนแนวคิดของกลุ่มคนในวัยนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในทางการเมือง
- 5) ควรศึกษาถึงรูปแบบการนำข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา